

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

Бібліотека
Школа академічної доброчесності

Програма семінару-практикуму з академічної
доброчесності для здобувачів освітнього ступеня бакалавр

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні навчально-методичного
об'єднання бібліотеки ДЗ «Луганський
національний університет
імені Тараса Шевченка»

від « 31 » серпня 2025 р.

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Бібліотека

Програма семінару-практикуму з академічної доброчесності для здобувачів освітнього ступеня бакалавр

1. Назва дисципліни

Семінар-практикуму з академічної доброчесності для здобувачів освітнього ступеня бакалавр

2. Кількість кредитів ЕСТ8

0,4

3. Відомості про викладача (викладачів)

Шевчик Оксана Володимирівна – провідний бібліотекар бібліотеки ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», lib@luguniv.edu.ua

Починкова Марія Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, в. о. директора бібліотеки ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», pochinkovam@gmail.com

Мета семінару-практикуму з академічної доброчесності:

Популяризувати дотримання академічної доброчесності серед здобувачів освіти, познайомити з основними поняттями, що стосуються академічної доброчесності (академічна доброчесність, авторське право, плагіат, фабрикація, фальсифікація, академічне шахрайство, академічне хабарництво, самоплагіат, компіляція, перефразування, копіювання), правилами дотримання академічної доброчесності, причинами та наслідками академічної недоброчесності.

Завданнями семінару-практикуму є:

- забезпечити особистісне зростання здобувачів освіти освітнього ступеня бакалавр, підвищити їхній рівень академічної доброчесності;
- оволодіти знаннями про основні поняття щодо академічної доброчесності, причини академічної недоброчесності та шляхи їх усунення;
- виробити вміння щодо оформлення результатів власних досліджень із дотриманням норм академічної доброчесності;
- навчити правильно оформлювати цитування у власних дослідженнях;
- познайомити з поняттям авторського права;
- познайомити зі змістом і структурою репозиторію ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

- познайомити з програмами перевірки текстів на унікальність, формувати вміння й навички щодо їх використання під час перевірки власних досліджень на плагіат;
- розкрити можливості штучного інтелекту під час підготовки до занять а в науковій діяльності;
- познайомити з нормативними документами державного й університетського рівня щодо академічної доброчесності та правовими наслідками академічної недоброчесності.

У результаті проходження семінару-практикуму здобувач освітнього ступеня бакалавр має **знати**:

- поняття: академічна доброчесність, плагіат, компіляція;
- про порушення академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу;
- правила оформлення цитування, списку літератури, посилань на список літератури тощо;
- що таке авторське право;
- способи визначення достовірної інформації та джерел в Інтернеті;
- причини академічної недоброчесності та шляхи їх усунення;
- нормативні та законодавчі документи державного та університетського рівнів, що регламентують академічну доброчесність;
- правові наслідки академічної недоброчесності;
- програми для перевірки власних досліджень на унікальність;
- можливості використання штучного інтелекту для підготовки до занять та під час наукової діяльності;
- методiku роботи щодо пропедевтики академічної доброчесності серед учнів школи (для здобувачів педагогічного профілю).

У результаті проходження семінару-практикуму здобувач освітнього ступеня має **вміти**:

- відрізняти поняття доброчесність, плагіат, компіляція;
- оформлювати списки літератури, цитати, посилання у власних наукових дослідженнях;
- визначати достовірну і недостовірну інформацію та її джерела в Інтернеті;
- уникати порушення академічної доброчесності;
- використовувати програми для перевірки на плагіат власні дослідження;

- застосовувати різні форми, методи і прийоми для пропедевтики академічної доброчесності серед учнів початкової школи.
- поняття: академічна доброчесність, плагіат, компіляція;
- використовувати штучний інтелект для підготовки до занять і власної наукової діяльності без порушень норм і правил академічної доброчесності.

Програма семінару-практикуму з академічної доброчесності для здобувачів освітнього ступеня бакалавр

Теоретичні питання:

1. Що таке академічна доброчесність
 - поняття академічної доброчесності;
 - компіляція і плагіат: у чому різниця.
2. Оформлення результатів власних досліджень.
3. Цитування (правила оформлення літератури, посилань, використання лапок тощо).
4. Авторське право: як його не порушити.
5. Інтернет: чому можна вірити.
6. Причини академічної недоброчесності та шляхи їх усунення.
7. Методика роботи щодо пропедевтики академічної доброчесності серед учнів школи.
8. Штучний інтелект для підготовки до занять і наукової діяльності.

Практичні завдання:

1. Оформлення списку літератури.
2. Оформлення посилань і цитат.
3. Робота з репозиторієм ЛНУ та іншими базами даних.
4. Робота з програмами для перевірки текстів на унікальність.

Структура семінар-практикуму

Назва теоретичних питань і практичних завдань семінару-практикуму	Кількість годин
1. Що таке академічна доброчесність: – поняття академічної доброчесності; – компіляція і плагіат: у чому різниця.	1 год.
2. Оформлення результатів власних досліджень.	1 год.
3. Цитування (правила оформлення літератури, використання лапок та ін.).	1 год.

4. Авторське право: як його не порушити.	1 год.
5. Інтернет: чому можна вірити.	
6. Причини академічної недоброчесності і шляхи їх усунення.	1 год.
7. Робота з репозиторієм ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».	1 год.
8. Штучний інтелект для підготовки до занять та наукової діяльності	1 год.
Практичні завдання	
1. Оформлення списку літератури.	2 год.
2. Оформлення посилань і цитат.	
3. Робота з репозиторієм ЛНУ та іншими базами даних	1 год.
4. Робота з програмами для перевірки текстів на унікальність	2 год
Загальна кількість	12 год

Основна література

1. Академічна доброчесність. URL : <https://study.era.com/uk/courses/course/5131>

2. Артюхов А. Академічна чесність у наукових дослідженнях. *Академічна доброчесність як основа сталого розвитку університету* / Міжнарод. Благод. Фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт. політики» ; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. К. : Таксон, 2016. С. 107–121.

3. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Над. Стандарт України. Вид. Офіц. Введ. З 01.07.2016. Київ : УкрНДНЦ, 2016. 16 с. (Інформація та документація).

Додаткова література

4. Буюк Б. Правові аспекти академічної чесності та боротьби із плагіатом. *Академічна чесність як основа сталого розвитку університету* / за заг. ред. Т. В. Фінікова, А.Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. С. 133–150.

5. Добко Т. Академічна культура як необхідна передумова ефективного управління сучасним університетом в умовах автономії. *Дух і літера*. 2008. № 19. С. 93–102.

6. Мельниченко А. Прояви академічної нечесності. *Академічна чесність як основа сталого розвитку університету* / Міжнарод. Благод. Фонд «Міжнарод. Фонд, дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. К.; Таксон, 2016.

7. Методичні рекомендації МОН для закладів вищої освіти з підтримки Принципів академічної доброчесності. 2018. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#п211>.
8. Москальова Л. Ю. Цінність доброчесності як основа для формування дружніх взаємин між дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*. 2015. Вип. 19(2). С. 16–24.
9. Оніщик Ю. Академічна доброчесність як основа сталого розвитку закладів вищої освіти. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. 2019. № 2. С. 7–9.
10. Посібник з академічної грамотності та етики. *Way of access : fond*. URL : http://fond.sociology.kharkov.ua/images/docs/academ_cult/books_ac-gr.pdf.
11. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. No 2145-VIII URL : https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/2145-1_9.
12. Рекомендації МОН щодо запобігання академічного плагиату і його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо). 2018. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v8681729-18>
13. Сацик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? URL : <http://educationua.org/ua/articles/930-akademichnadobrochesnist-mifichna-Kontseptsiya-chi-dievii-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchoiiosviti>
14. Фініков Т. В. Академічна доброчесність: глобальний контекст та Національна потреба. *Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. Благод. Фонд «Міжнарод. фонд, дослідж. освіт. політики»*; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. С. Артюхова. К.; Таксон, 2016. 234 с.
15. Хмарський В. Academic integrity в США: кілька спостережень 2015 року. *Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. Благод. Фонд «Міжнарод. фонд, дослідж. освіт. політики»* ; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. С. Артюхова. К.; Таксон, 2016. 234 с.
16. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 320 с.